

STEPHEN
KING

ΜΟΝΟ ΑΝ ΜΥΡΙΖΕΙ ΑΙΜΑ

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το τηλέφωνο του κυρίου Χάριγκαν	9
Η ζωή του Τσακ	111
Μόνο αν μυρίζει αίμα	185
Αρουραίος	409
Σημείωμα του συγγραφέα	513

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΧΑΡΙΓΚΑΝ

Η ιδιαίτερη πατρίδα μου δεν ήταν παρά ένα χωριό των εξακοσίων περίπου κατοίκων (κι ακόμα είναι, αν κι έχω φύγει πια αποκεί), είχαμε όμως Ίντερνετ ακριβώς όπως και οι μεγάλες πόλεις, έτσι ο πατέρας μου κι εγώ παίρναμε όλο και λιγότερα γράμματα με το ταχυδρομείο. Συνήθως ο κύριος Νεντό μας έφερνε μόνο το εβδομαδιαίο αντίτυπο του *Time*, διαφημιστικά φυλλάδια με παραλήπτη τον Ένοικο ή τους Φιλικούς Γείτονές μας, και τους λογαριασμούς του μηνός. Αρχής γενομένης από το 2004 όμως, τη χρονιά που έκλεισα τα εννιά κι άρχισα να δουλεύω για τον κύριο Χάριγκαν, πάνω, στον λόφο, μπορούσα να υπολογίζω σε τουλάχιστον τέσσερις επιστολές τον χρόνο, με το όνομά μου ιδιοχείρως γραμμένο στον φάκελο, στη θέση του παραλήπτη. Λάβαινα μια κάρτα για τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου τον Φεβρουάριο, μια κάρτα για τα γενέθλιά μου τον Σεπτέμβριο, μια κάρτα για τη γιορτή των Ευχαριστιών τον Νοέμβριο και μια χριστουγεννιάτικη κάρτα, είτε λίγο πριν είτε ακριβώς μετά τη γιορτή. Μέσα σε κάθε κάρτα υπήρχε ένα ξυστό του ενός δολαρίου από τα Λαχεία της Πολιτείας Μείν και η υπογραφή ήταν πάντοτε η ίδια: *Θερμές ευχές από τον κύριο Χάριγκαν*. Απλά και τυπικά.

Και η αντίδραση του πατέρα μου ήταν πάντοτε η ίδια: ένα γέλιο κι ένα καλοπροαίρετο γύρισμα των ματιών.

«Είναι τσίπης», είπε μια μέρα ο μπαμπάς. Αυτό μπορεί και να 'ταν όταν ήμουν έντεκα, δύο χρόνια αφότου οι κάρτες άρχισαν να έρχονται. «Σε πληρώνει τσίπικα μεροκάματα και σου δίνει τσίπικα μπόνους –ξυστά Τυχερός Διάβολος από το Χάουις.»

Επισήμανα ότι αυτά τα ξυστά συνήθως μου απέφεραν ένα ή ακόμα και δύο δολάρια. Όταν συνέβαινε αυτό, ο μπαμπάς πήγαινε στο Χάουις και τα εισέπραττε για λογαριασμό μου, επειδή οι ανήλικοι υποτίθεται ότι δεν έπρεπε να παίζουν στη λοταρία, ακόμα κι αν τα δελτία ήταν χά-

ρισμα. Μια φορά που είχα τινάξει την μπάνκα στον αέρα κερδίζοντας πέντε δολάρια, ζήτησα από τον μπαμπά να μου αγοράσει άλλα πέντε ξυστά του ενός δολαρίου. Αρνήθηκε, λέγοντάς μου ότι αν τροφοδοτούσε τον εθισμό μου στον τζόγο, τα κόκαλα της μάνας μου θα έτριζαν στον τάφο της.

«Πολύ πάει και που το κάνει ο Χάριγκαν», είπε ο μπαμπάς. «Εξάλλου θα έπρεπε να σε πληρώνει *εφτά* δολάρια την ώρα. Ίσως ακόμα και οχτώ. Τα έχει και με το παραπάνω για να σου τα δώσει. Τα πέντε την ώρα μπορεί να είναι το νόμιμο, αφού είσαι ανήλικος, κάποιιο όμως θα τα θεωρούσαν παιδική εκμετάλλευση.»

«Μ' αρέσει να δουλεύω γι' αυτόν», είπα. «Και μ' αρέσει κι αυτός, μπαμπά.»

«Αυτό το καταλαβαίνω. Και, εντάξει, το ότι του διαβάζεις και ξεβοτανίζεις τον κήπο του δεν σε κάνει Όλιβερ Τουίστ του εικοστού πρώτου αιώνα, και πάλι όμως ο Χάριγκαν είναι τσίπης. Εντύπωση μου κάνει που ευχαρίστως ξοδεύεται για να βάλει γραμματόσημα σ' αυτές τις κάρτες, αφού το γραμματοκιβώτιό μας δεν πρέπει ν' απέχει περισσότερα από τετρακόσια μέτρα από το δικό του.»

Καθόμασταν στην μπροστινή βεράντα όταν κάναμε αυτή την κουβέντα, πίνοντας Sprite απ' τα ποτήρια μας, και ο μπαμπάς έδειξε με τον αντίχειρά του την ανηφόρα του δρόμου μας (χωμάτινος, όπως οι περισσότεροι στο Χάρλοου) που οδηγούσε στο σπίτι του κυρίου Χάριγκαν. Το οποίο σπίτι στην πραγματικότητα ήταν έπαυλη, κομπλέ με εσωτερική πισίνα, αίθριο, ένα γυάλινο ασανσέρ με το οποίο *τρελαινόμουν*α ν' ανεβοκατεβαίνω, κι ένα θερμοκήπιο στο πίσω μέρος, εκεί όπου κάποτε υπήρχε ένα γαλακτοκομείο (πριν γεννηθώ εγώ, αλλά ο μπαμπάς το θυμόταν καλά).

«Ξέρεις πόσο βασανίζεται με τ' αρθριτικά του», είπα. «Τώρα χρησιμοποιεί καμιά φορά δύο μπαστούνια αντί για ένα. Θα πεθάνει έτσι και κατέβει με τα πόδια εδώ κάτω.»

«Τότε θα μπορούσε απλώς να σου δίνει τις αναθεματισμένες τις κάρτες», είπε ο μπαμπάς. Δεν υπήρχε κακία στα λόγια του· βασικά αστειευόταν. Με τον κύριο Χάριγκαν τα πήγαιναν μια χαρά. Ο μπαμπάς

μου τα πήγαινε μια χαρά με όλους στο Χάρλοου. Υποθέτω πως αυτό τον έκανε καλό πωλητή. «Όλη την ώρα εκεί πάνω είσαι.»

«Δεν θα ήταν το ίδιο», είπα.

«Δεν θα ήταν; Γιατί;»

Δεν μπορούσα να το εξηγήσω. Είχα πλούσιο λεξιλόγιο, χάρη σε όλο εκείνο το διάβασμα που έριχνα, αλλά φτωχή πείρα ζωής. Απλώς ήξερα ότι μου άρεσε να λαβαίνω αυτές τις κάρτες, ότι ανυπομονούσα για τον ερχομό τους, για το ξυστό που έξυνα με την τυχερή δεκάρα μου, και για την υπογραφή με την παλιομοδίτικη καλλιγραφία: *Θερμές ευχές από τον κύριο Χάριγκαν*. Όποτε το θυμάμαι τώρα, έρχεται στο μυαλό μου η λέξη *τελετουργικό*. Όπως όταν ο κύριος Χάριγκαν φορούσε πάντα κάποια από τις κοκαλιάρικες μαύρες γραβάτες του κάθε φορά που κατεβαίναμε με το αμάξι στην πόλη, αν και ουσιαστικά δεν έκανε τίποτα παραπάνω απ' το να κάθεται στο τιμόνι του πρακτικού Ford του διαβάζοντας τους *Financial Times* ενώ εγώ έμπαινα στο IGA κι αγόραζα τα πράγματα στη λίστα με τα ψώνια του. Υπήρχε πάντα κορν μπιφ σ' εκείνη τη λίστα, και μια δωδεκάδα αυγά. Μερικές φορές ο κύριος Χάριγκαν υποστήριζε ότι, από μια συγκεκριμένη ηλικία και μετά, ο άνθρωπος μπορούσε να ζήσει μια χαρά μόνο με αυγά και κορν μπιφ. Όταν τον ρώτησα ποια ήταν αυτή η ηλικία, είπε τα εξήντα οχτώ.

«Μόλις κλείσεις τα εξήντα οχτώ», μου είπε, «δεν χρειάζεσαι πια βιταμίνες».

«Αλήθεια;»

«Όχι», απάντησε. «Απλώς το είπα για να δικαιολογήσω τις κακές διατροφικές μου συνήθειες. Παρήγγειλες ή δεν παρήγγειλες το δορυφορικό ραδιόφωνο γι' αυτό το αυτοκίνητο, Κρεγκ;»

«Το παρήγγειλα.» Από τον σταθερό υπολογιστή του μπαμπά μου στο σπίτι, επειδή ο κύριος Χάριγκαν δεν είχε κομπιούτερ.

«Πού είναι τότε; Το μόνο που πιάνω είναι αυτός ο αναθεματισμένος ο μπουρδολόγος ο Λίμπο.»

Του έδειξα πώς να συντονίζεται στο XM. Άρχισε να γυρίζει το κουμπί περνώντας καμιά εκατοστή σταθμούς, ώσπου βρήκε έναν με κάντρι μουσική. Έπαιζε το «Stand by your man».

Ακόμα με φρικόρει αυτό το τραγούδι, και υποθέτω ότι πάντα θα με φρικόρει.

Εκείνη τη μέρα των έντεκα χρόνων μου, ενώ ο μπαμπάς μου κι εγώ καθόμασταν πίνοντας τις Sprite μας και κοιτάζοντας ψηλά, το Μεγάλο Σπίτι (έτσι ακριβώς το αποκαλούσαν οι κάτοικοι του Χάρλοου: το Μεγάλο Σπίτι, λες κι ήταν η Φυλακή Σόσανκ), είπα: «Είναι κουλ να παίρνεις γράμματα με το αργό ταχυδρομείο.»

Ο μπαμπάς έκανε εκείνο το χαρακτηριστικό γύρισμα των ματιών. «Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι κουλ. Και τα κινητά τηλέφωνα. Εμένα αυτά μου φαίνονται σαν θαύματα. Είσαι πολύ μικρός για να καταλάβεις. Αν είχες μεγαλώσει μονάχα με κοινές τηλεφωνικές γραμμές που τις μοιραζόσουν με άλλα τέσσερα σπίτια –συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού της κυρίας Έντελσον που δεν το έραβε ποτέ–, μπορεί να είχες άλλη γνώμη.»

«Πότε μπορώ να πάρω κινητό;» Αυτή την ερώτηση την έκανα συχνά εκείνη τη χρονιά, κι ακόμα συχνότερα απ' όταν βγήκαν στην αγορά τα πρώτα iPhone.

«Όταν αποφασίσω ότι είσαι αρκετά μεγάλος.»

«Ό,τι πεις, μπαμπά.» Ήταν η σειρά μου να γυρίσω ψηλά τα μάτια μου, πράγμα που τον έκανε να γελάσει. Μετά σοβάρηψε.

«Καταλαβαίνεις πόσο πλούσιος είναι ο Τζον Χάριγκαν;»

Ανασήκωσα τους ώμους. «Ξέρω ότι παλιά είχε εργοστάσια.»

«Είχε πολύ περισσότερα από εργοστάσια. Μέχρι ν' αποσυρθεί από τον επαγγελματικό στίβο ήταν το μεγάλο κεφάλι μιας εταιρείας με την επωνυμία Oak Enterprises. Η Oak είχε καράβια, εμπορικά κέντρα, μια αλυσίδα κινηματογράφων, μια εταιρεία τηλεπικοινωνιών, και δεν ξέρω τι άλλο. Στο Μεγάλο Παζάρι ο Χάριγκαν ήταν ένας από τους μεγαλύτερους παίκτες.»

«Τι είναι το Μεγάλο Παζάρι;»

«Το χρηματιστήριο. Τζόγος για πλούσιους. Όταν ο Χάριγκαν ξεφορτώθηκε τις μετοχές του, η συμφωνία δεν ήταν απλώς στο οικονομικό ένθετο των *New York Times*, ήταν στο πρωτοσέλιδο. Ο τύπος που οδηγεί

ένα Ford έξι ετών, μένει στο τέρμα ενός χωμάτινου δρόμου, σε πληρώνει πέντε δολάρια την ώρα και σου στέλνει ένα ξυστό του ενός δολαρίου τέσσερις φορές τον χρόνο, έχει στο πουγκί του περισσότερα από ένα δισεκατομμύριο δολάρια.» Ο μπαμπάς έσκασε ένα χαμόγελο. «Και το χειρότερο κουστούμι μου, αυτό που αν η μητέρα σου ζούσε ακόμα θα με ανάγκαζε να δώσω στο Φιλόπτωχο, είναι καλύτερο απ' αυτό που φοράει εκείνος στην εκκλησία.»

Όλ' αυτά τα βρήκα ενδιαφέροντα, ειδικά την ιδέα ότι ο κύριος Χάριγκαν, που δεν είχε λάμπτοπ και ούτε καν τηλεόραση, ήταν κάποτε ιδιοκτήτης εταιρείας τηλεπικοινωνιών και κινηματογράφων. Πάω στοίχημα ότι δεν είχε πάει ούτε μία φορά σινεμά. Ήταν αυτό που ο μπαμπάς μου αποκαλούσε «λουδίτης», που σήμαινε (μεταξύ άλλων) ότι δεν του άρεσαν τα γκάτζετ. Το δορυφορικό ραδιόφωνο ήταν μια εξαίρεση, επειδή του άρεσε η κάντρι μουσική και σιχαινόταν τις ατελείωτες διαφημίσεις στον WOXO, τον μοναδικό κάντρι & γουέστερν σταθμό που έπιανε το ραδιόφωνο του αυτοκινήτου του.

«Ξέρεις πόσο είναι ένα δισεκατομμύριο, Κρεγκ;»

«Εκατό εκατομμύρια, ε;»

«Πες καλύτερα χίλια εκατομμύρια.»

«Ουάου», είπα, μόνο όμως επειδή ένα ουάου φαινόταν επιβεβλημένο. Καταλάβαινα τα πέντε δολάρια, και καταλάβαινα τα πεντακόσια, όσο έκανε δηλαδή στο Deer Cut Road ένα μεταχειρισμένο σκούτερ όπως αυτό που ονειρευόμουν μια μέρα ν' αγοράσω (καλή τύχη μ' αυτό), και είχα μια θεωρητική αντίληψη των πέντε χιλιάδων, που ήταν όσα περίπου έβγαζε τον μήνα ο μπαμπάς μου ως πωλητής στην Αντιπροσωπεία Τρακτέρ και Βαρέων Μηχανημάτων Παρμελό στο Γκέιτς Φολς. Ο μπαμπάς έβλεπε συνέχεια τη φωτογραφία του στον τοίχο ως Πωλητής του Μήνα. Ισχυριζόταν ότι δεν ήταν τίποτα σπουδαίο, εγώ όμως ήξερα ότι τον ένοιαζε. Όταν γινόταν Πωλητής του Μήνα, πηγαίναμε να φάμε στο Marcel's, το κυριλέ γαλλικό εστιατόριο στο Καστλ Ροκ.

«Ουάου, δεν λες τίποτα», είπε ο μπαμπάς και ύψωσε το ποτήρι του στο μεγάλο σπίτι πάνω στον λόφο, με όλα εκείνα τα δωμάτια που έμεναν σχεδόν αχρησιμοποίητα και το ασανσέρ που ο κύριος Χάρι-

γκαν απεχθανόταν, αλλά αναγκαζόταν να χρησιμοποιεί εξαιτίας των αρθριτικών και της ισχιαλγίας του. «Ουάου και πάλι ουάου, που να με πάρει.»

Προτού σας πω για το λαχείο με τα μεγάλα κέρδη και για τον θάνατο του κυρίου Χάριγκαν και για τα θέματα που είχα με τον Κένι Γιάνκο όταν ήμουν πρωτάκι στο Γυμνάσιο του Γκέιτς Φολς, καλό θα ήταν να σας πω πώς έγινε και πήγα να δουλέψω για τον κύριο Χάριγκαν. Συνέβη χάρη στην εκκλησία. Ο μπαμπάς κι εγώ πηγαίναμε στην Πρώτη Εκκλησία Μεθοδιστών του Χάρλοου, που ήταν και η μοναδική εκκλησία μεθοδιστών του Χάρλοου. Υπήρχε άλλη μία εκκλησία στην πόλη, αυτή των Βαπτιστών, αλλά είχε καεί το 1996.

«Κάποιοι είχαν ρίξει πυροτεχνήματα, για να γιορτάσουν τη γέννηση ενός μωρού», είχε πει ο μπαμπάς. Δεν πρέπει να ήμουν πάνω από τεσσάρων χρονών τότε, αλλά το θυμόμουν, μάλλον επειδή τα πυροτεχνήματα μ' ενδιέφεραν. «Με τη μαμά σου είπαμε στον διάολο τα πυροτεχνήματα και κάψαμε μια εκκλησία για να σε καλωσορίσουμε, Κρέγκστερ –κι έπρεπε να δεις τι ωραία που λαμπάδιασε.»

«Μην το ξαναπείς αυτό», είχε πει η μητέρα μου. «Μπορεί να σε πιστέψει και να κάψει καμιά εκκλησία όταν αποκτήσει δικό του παιδί.»

Αστειεύονταν πολύ οι δυο τους, κι εγώ γελούσα ακόμα κι όταν δεν έπιανα τ' αστεία τους.

Οι τρεις μας πηγαίναμε με τα πόδια στην εκκλησία, με τις μπότες μας να κριτσανίζουν πάνω στο πατημένο χιόνι τον χειμώνα, τα καλά μας παπούτσια να σηκώνουν σύννεφα σκόνης το καλοκαίρι (η μαμά τα ξεσκόνιζε μ' ένα χαρτομάντιλο προτού μπούμε μέσα), εγώ κρατώντας πάντα το χέρι του μπαμπά μου στ' αριστερά και εκείνο της μαμάς μου στα δεξιά.

Ήταν καλή μαμά. Ακόμα μου έλειπε φρικτά το 2004, όταν άρχισα να δουλεύω για τον κύριο Χάριγκαν, παρόλο που είχε κιόλας τρία χρόνια πεθαμένη. Τώρα, δεκάξι χρόνια μετά, μου λείπει ακόμα, αν και το πρόσωπό της έχει ξεθωριάσει στη μνήμη μου και οι φωτογραφίες δεν κάνουν και πολλά για να το ζωντανέψουν. Αυτό που λέει εκείνο το τραγού-

δι για τα παιδιά χωρίς μητέρα είναι αλήθεια: περνάνε δύσκολα.¹ Αγαπούσα τον μπαμπά μου και τα πηγαίναμε ανέκαθεν καλά, το τραγούδι όμως έχει δίκιο και σε κάτι άλλο: υπάρχουν ένα σωρό πράγματα που δεν μπορεί να καταλάβει ο μπαμπάς σου. Όπως πόσο ωραίο είναι να φτιάχνει ένα στεφάνι από μαργαρίτες και να το βάζει στο κεφάλι σου στο μεγάλο λιβάδι πίσω από το σπίτι και να λέει: «Σήμερα δεν είσαι απλώς ένα ακόμα μικρό αγόρι, σήμερα είσαι ο βασιλιάς Κρεγκ.» Όπως να είναι ευχαριστημένη, αλλά να μην το κάνει μεγάλο θέμα –να καυχιέται και τα σχετικά– όταν αρχίζεις να διαβάζεις κόμικς με τον Σούπερμαν και τον Σπάιντερμαν στην ηλικία των τριών ετών. Όπως να ξαπλώνει στο κρεβάτι σου για να κοιμηθεί μαζί σου, αν ξυπνήσεις τη νύχτα από ένα κακό όνειρο στο οποίο σε κυνηγάει ο δόκτωρ Όκταπους. Όπως να σε αγκαλιάζει και να σου λέει ότι όλα θα πάνε καλά, όταν κάποιος μεγαλύτερο αγόρι –ο Κένι Γιάνκο, για παράδειγμα– σου αλλάζει τα φώτα στο ξύλο.

Θα μου έκανε καλό μια τέτοια αγκαλιά εκείνη τη μέρα. Μια μητρική αγκαλιά εκείνη τη μέρα μπορεί να είχε αλλάξει πολλά.

Η συνήθεια να μην καυχιέμαι για τις εντυπωσιακές για την ηλικία μου ικανότητές μου στην ανάγνωση ήταν ένα δώρο από τους γονείς μου, το δώρο τού να μαθαίνεις από νωρίς ότι τα ταλέντα σου δεν σε κάνουν καλύτερο άνθρωπο από τον διπλανό σου. Ωστόσο η ικανότητά μου μαθεύτηκε, όπως μαθεύονται τα πάντα στις μικρές πόλεις, κι όταν έγινα οχτώ, ο αιδεσιμότατος Μούνει με ρώτησε αν ήθελα να διαβάσω το δίδαγμα της Βίβλου στην Οικογενειακή Κυριακή. Μπορεί να ήταν ο νεωτερισμός του πράγματος που τον ώθησε στην απόφαση, γιατί συνήθως έβαζε μαθητές ή μαθήτριες του γυμνασίου να κάνουν αυτές τις αναγνώσεις. Εκείνη την Κυριακή το χωρίο ήταν από το Κατά Μάρκον και, μετά τη λειτουργία, ο αιδεσιμότατος είπε ότι είχα κάνει τόσο καλή δουλειά που, αν ήθελα, μπορούσα να διαβάζω το δίδαγμα κάθε εβδομάδα.

¹ Σ.τ.Μ.: Αναφορά στο τραγούδι «Motherless Children» (Παιδιά χωρίς μητέρα) του μπλουζίστα Γουίλι Τζόνσον, που έγινε δημοφιλές όταν το τραγούδησε ο Μπομπ Ντίλαν στο άλμπουμ *The Gasland Tapes* (1962).

«Λέει ότι ένα μικρό παιδί θα τους οδηγήσει», είπα στον μπαμπά. «Είναι στον Ησαΐα.»

Ο πατέρας μου βόγκηξε, σαν να μην τον συγκινούσε και τόσο. Μετά κατένευσε. «Εντάξει, αρκεί να θυμάσαι ότι είσαι το μέσον, όχι το μήνυμα.»

«Ε;»

«Η Βίβλος είναι ο Λόγος του Θεού, όχι ο Λόγος του Κρεγκ, κοίτα λοιπόν να μην πάρουν τα μυαλά σου αέρα.»

Είπα ότι δεν θα έπαιρναν, και για τα επόμενα δέκα χρόνια –μέχρι που έφυγα για το κολέγιο, όπου έμαθα να καπνίζω μπάφους, να πίνω μπίρες και να κυνηγάω κορίτσια– διάβαζα το δίδαγμα της εβδομάδας. Το έκανα ακόμα κι όταν τα πράγματα ήταν στα χειρότερά τους. Ο αιδεσιμότετος μου έδινε το χωρίο της Βίβλου μία εβδομάδα πριν από την κάθε ανάγνωση –το κεφάλαιο και τους στίχους αναλυτικά, με θρησκευτική ευλάβεια, ούτως ειπείν. Μετά, τα απογεύματα της Πέμπτης, στο Κατηχητικό Νεολαίας Μεθοδιστών, του πήγαινα τον κατάλογο με τις λέξεις που δεν μπορούσα να προφέρω. Ως αποτέλεσμα, ίσως είμαι το μοναδικό άτομο στην Πολιτεία του Μέιν που όχι μόνο ξέρει πώς να προφέρει το όνομα Ναβουχοδονόσωρ, αλλά και πώς να το γράψει.

Ένας από τους πλουσιότερους ανθρώπους της Αμερικής μετακόμισε στο Χάρλοου περίπου τρία χρόνια προτού αρχίσω να κοινωνώ κάθε Κυριακή τον Λόγο του Θεού στους μεγαλύτερους μου. Μ' άλλα λόγια, στο γύρισμα του αιώνα, αμέσως μόλις πούλησε τις εταιρείες του και αποσύρθηκε από τον επαγγελματικό στίβο και προτού ακόμα ολοκληρωθεί η κατασκευή του μεγάλου σπιτιού του (η πισίνα, το ασανσέρ και ο πλακόστρωτος ιδιωτικός δρόμος έγιναν αργότερα). Ο κύριος Χάριγκαν εκκλησιαζόταν κάθε Κυριακή φορώντας το πολυκαιρισμένο μαύρο κουστούμι του, αυτό με το σακουλιασμένο στο κάθισμα παντελόνι, κάποια από τις παλιομοδίτικα στενές μαύρες γραβάτες του, και με τα αραιά γκρίζα μαλλιά του καλοχτενισμένα. Την υπόλοιπη εβδομάδα αυτά τα μαλλιά πετούσαν προς όλες τις κατευθύνσεις, σαν του Αϊνστάιν έπειτα από μια πολυάσχολη μέρα αποκρυπτογράφησης του σύμπαντος.

Εκείνο τον καιρό ο κύριος Χάριγκαν χρησιμοποιούσε ακόμα μόνο ένα μπαστούνι, όπου στηριζόταν όταν σηκωνόμασταν να ψάλουμε ύμνους τους οποίους υποθέτω ότι θα θυμάμαι όλη την υπόλοιπη ζωή μου... κι εκείνος ο στίχος από τον «Παλιό, ανεμοδαρμένο Σταυρό» για το νερό και το αίμα που κυλούσαν από την πληγή στο πλευρό του Χριστού πάντα θα με κάνει ν' ανατριχιάζω, όπως και ο τελευταίος στίχος από το «Stand by your man», εκεί που η Τάμι Γουαϊνέτ τα δίνει όλα. Τέλος πάντων, στην πραγματικότητα ο κύριος Χάριγκαν δεν έψαλλε, που ήταν καλό γιατί είχε από κείνες τις βραχνές σαν σκουριασμένες, τσιριχτές φωνές, αλλά ακολουθούσε σχηματίζοντας άηχα τα λόγια. Αυτό ήταν ένα κοινό που είχε με τον μπαμπά μου.

Μια Κυριακή το φθινόπωρο του 2004 (όλα τα δέντρα στο δικό μας μέρος του κόσμου φλέγονταν από χρώμα), διάβαζα από το Β' Σαμουήλ, μεταφέροντας ως συνήθως στο εκκλησίασμα ένα μήνυμα που μετά βίας αντιλαμβανόμουν, αλλά που ήξερα ότι ο αιδεσιμότατος Μούνει θα εξηγούσε στο κήρυγμά του: «Ω, δόξα του Ισραήλ, επί τους υψηλούς τόπους σου κατηκοντισμένη. Πώς έπεσον οι δυνατοί. Μην αναγγείλητε εις την Γαθ, μη διακηρύξητε εις τας πλατείας της Ασκώλωνος, μήποτε χαρώσιν αι θυγατέρες των Φιλισταιών, μήποτε αγαλλιάσωνται αι θυγατέρες των απεριτμήτων.»

Όταν κάθισα στο στασίδι μας, ο μπαμπάς με χτύπησε χαϊδευτικά στον ώμο και μου ψιθύρισε στ' αυτί: *Σκέτος γλωσσοδέτης ήταν αυτό.* Χρειάστηκε να σκεπάσω με την παλάμη μου το στόμα μου, για να κρύψω το χαμόγελό μου.

Το απόγευμα της επόμενης μέρας, την ώρα που μαζεύαμε με τον μπαμπά τα πιάτα του βραδινού φαγητού (ο μπαμπάς τα έπλενε, εγώ τα σκούπιζα και τα έβαζα στη θέση τους), το Ford του κυρίου Χάριγκαν σταμάτησε στον ιδιωτικό μας δρόμο. Το μπαστούνι του αντήχησε στα σκαλιά της αυλής μας και ο μπαμπάς άνοιξε την πόρτα προτού ο επισκέπτης μας προλάβει να χτυπήσει. Ο κύριος Χάριγκαν αρνήθηκε να περάσουμε στο σαλόνι και κάθισε στο τραπέζι της κουζίνας όπως όλοι οι συνηθισμένοι άνθρωποι. Δέχτηκε τη Sprite που του πρόσφερε ο μπαμπάς, αρνήθηκε

όμως το ποτήρι. «Την πίνω απ' το μπουκάλι, όπως έκανε ο μπαμπάς μου», είπε.

Άνθρωπος των επιχειρήσεων καθώς ήταν, μπήκε αμέσως στο θέμα. Εάν ο πατέρας μου ενέκρινε, ο κύριος Χάριγκαν είπε ότι θα ήθελε να με προσλάβει να του διαβάζω δύο ή ίσως και τρεις ώρες την εβδομάδα. Γι' αυτή την υπηρεσία θα πλήρωνε πέντε δολάρια την ώρα. Πρόσθεσε ότι θα μπορούσε να μου προσφέρει άλλες τρεις ώρες εργασίας, αν ήθελα να φροντίζω λιγάκι τον κήπο του και να κάνω μερικές άλλες δουλειές, όπως να καθαρίζω το χιόνι από τα σκαλιά της εισόδου τον χειμώνα και να ξεσκονίζω ό,τι χρειαζόταν ξεσκόνισμα όλο τον χρόνο.

Είκοσι πέντε, ίσως ακόμα και τριάντα δολάρια την εβδομάδα, τα μισά από τα οποία απλώς για να διαβάζω, κάτι που θα έκανα και δωρεάν! Δεν μπορούσα να το πιστέψω. Οι οικονομίες για το σκούτερ ήταν η πρώτη σκέψη που μου ήρθε στο μυαλό, παρόλο που δεν θα μπορούσα να το οδηγώ νόμιμα για εφτά χρόνια ακόμα.

Παραήταν καλό για να είναι αληθινό, και φοβόμουν ότι ο πατέρας μου θα έλεγε όχι, δεν είπε όμως. «Απλώς μην του δώσετε να διαβάσει τίποτα ακατάλληλο», είπε ο μπαμπάς. «Όχι τίποτα τρελά πολιτικά, και ούτε υπερβολική βία. Διαβάζει σαν μεγάλος, αλλά είναι μόνο εννιά, κι αυτά δεν τα 'χει κλείσει ακόμα.»

Ο κύριος Χάριγκαν του έδωσε την υπόσχεσή του, ήπια λίγη ακόμα από τη Sprite του και πλατάγισε τα πετσιασμένα χείλη του. «Ναι, διαβάζει καλά, δεν είναι όμως αυτός ο λόγος που θέλω να τον προσλάβω. Ο λόγος είναι ότι δεν γίνεται *μονότονος*, ακόμα κι όταν δεν καταλαβαίνει τι είναι αυτό που διαβάζει. Αυτό το βρίσκω αξιοσημείωτο. Όχι εκπληκτικό, αλλά αξιοσημείωτο.»

Ακούμπησε το μπουκάλι του στο τραπέζι, έγειρε προς το μέρος μου και με κάρφωσε με το αιχμηρό βλέμμα του. Έβλεπα συχνά θυμηδία σ' αυτό το βλέμμα, αλλά πολύ σπάνια ζεστασιά, κι εκείνο το απόγευμα του 2004 η ζεστασιά σαφώς απουσίαζε.

«Σχετικά μ' αυτό που διάβασες χθες, Κρεγκ... Ξέρεις τι πάει να πει "θυγατέρες των απεριτμητών";»

«Για να πω την αλήθεια, όχι.»

«Το φαντάστηκα, παρ' όλ' αυτά η φωνή σου είχε τον κατάλληλο τόνο –αυτόν του θυμού και του οδυρμού. Και μια που το 'φερε ο λόγος, ξέρεις τι είναι ο *οδυρμός*;»

«Κλάματα και τέτοια.»

Ο κύριος Χάριγκαν κατένευσε. «Εσύ όμως δεν υπερέβαλες. Δεν το παρατράβηξες. Αυτό ήταν καλό. Ο αναγνώστης είναι ο φορέας, όχι ο δημιουργός. Σε βοηθάει με την προφορά ο αιδεσιμότητας Μούνει;»

«Μάλιστα, κύριε, μερικές φορές.»

Ο κύριος Χάριγκαν ήπια λίγο ακόμα Sprite κι έπειτα σηκώθηκε γέροντας στο μπαστούνι του. «Να του πεις ότι είναι *Ασκάλνος*, όχι *Ασκώλωνος*. Αυτό το βρήκα αθέλητα αστείο, δεν έχω όμως καλή αίσθηση του χιούμορ. Να κάνουμε μια δοκιμή την Τετάρτη στις τρεις; Θα έχεις σχολάσει από το σχολείο;»

Σχολούσα από το Δημοτικό του Χάρλοου στις δύο και μισή. «Μάλιστα, κύριε. Τρεις είναι μια χαρά.»

«Να πούμε μέχρι τις τέσσερις; Ή είναι πολύ αργά;»

«Καλά είναι μέχρι τις τέσσερις», είπε ο μπαμπάς. Φαινόταν απορημένος με το όλο πράγμα. «Τρώμε για βράδυ στις έξι. Μ' αρέσει να βλέπω τις τοπικές ειδήσεις.»

«Και δεν σας δυσκολεύουν στη χώνεψη;»

Ο μπαμπάς γέλασε, αν και δεν νομίζω ότι ο κύριος Χάριγκαν αστειευόταν. «Μερικές φορές, ναι. Δεν είμαι θαυμαστής του κυρίου Μπους.»

«Είναι λιγάκι ανόητος», συμφώνησε ο κύριος Χάριγκαν, «τουλάχιστον όμως περιτριγυρίζεται από ανθρώπους που καταλαβαίνουν από επιχειρήσεις. Στις τρεις την Τετάρτη λοιπόν, Κρεγκ, και μην αργήσεις. Χάνω την υπομονή μου με την αργοπορία.»

«Και τίποτα ανάρμοστο για την ηλικία του –εντάξει;» είπε ο μπαμπάς. «Έχει μπόλικο καιρό γι' αυτά όταν μεγαλώσει.»

Ο κύριος Χάριγκαν το υποσχέθηκε κι αυτό, υποθέτω όμως ότι οι άνθρωποι που καταλαβαίνουν από επιχειρήσεις καταλαβαίνουν επίσης πόσο εύκολο είναι να αθετείς τις υποσχέσεις σου, αφού δεν κοστίζει τίποτα να τις δώσεις. Οπωσδήποτε δεν υπήρχε τίποτα ανάρμοστο στην *Καρδιά του σκότους*, του πρώτου βιβλίου που του διάβασα. Όταν

το τελειώσαμε, ο κύριος Χάριγκαν με ρώτησε αν το κατάλαβα. Δεν νομίζω ότι ήθελε να μου κάνει μάθημα· μάλλον ρωτούσε απλώς από περιέργεια.

«Όχι και πολύ», είπα, «εκείνος ο τύπος όμως, ο Κουρτς, ήταν τρελάρας. Αυτό το κατάλαβα.»

Ούτε στο επόμενο βιβλίο υπήρχε κάτι ανάρμοστο –κατά την ταπεινή μου γνώμη ο *Σίλας Μάρνερ* ήταν απλώς σκέτη βαρεμάρα. Το τρίτο ωστόσο ήταν ο *Εραστής της λαίδης Τσάτερλι*, κι αυτό σίγουρα μου άνοιξε τα μάτια. Ήταν 2006 όταν γνώρισα την Κόνστανς Τσάτερλι και τον ξαναμμένο δασοφύλακά της. Ήμουν δέκα χρονών. Παρόλο που έχουν περάσει τόσα χρόνια, ακόμα θυμάμαι τους στίχους του «Παλιού, ανεμοδαρμένου Σταυρού», αλλά εξίσου ζωντανή είναι στη μνήμη μου η σκηνή όπου ο Μέλορς χαϊδεύει τη λαίδη μουρμουρίζοντας: «Τ' ωραία, τ' ωραία.» Καλό θα ήταν όλα τ' αγόρια να μάθουν πώς της συμπεριφέρθηκε και καλό θα ήταν να το θυμούνται επίσης.

«Το κατάλαβες αυτό που μόλις διάβασες;» με ρώτησε ο κύριος Χάριγκαν έπειτα από ένα ιδιαίτερα «καυτό» απόσπασμα. Και πάλι απλώς από περιέργεια.

«Όχι», είπα, αλλά δεν έλεγα όλη την αλήθεια. Καταλάβαινα πολύ περισσότερα για τα όσα συνέβαιναν στο δάσος ανάμεσα στον Όλι Μέλορς και στην Κόνι Τσάτερλι παρά για εκείνα που διαμείβονταν ανάμεσα στον Μάρλοου και στον Κουρτς εκεί κάτω, στο Βελγικό Κονγκό. Είναι δύσκολο να αποκρυπτογραφήσεις το σεξ –κι αυτό το είχα μάθει προτού ακόμα φύγω για το κολέγιο–, αλλά είναι ακόμα δυσκολότερο να αποκρυπτογραφήσεις την τρέλα.

«Εντάξει», είπε ο κύριος Χάριγκαν, «αν όμως ο πατέρας σου ρωτήσει τι διαβάζουμε, προτείνω να του πεις το *Ντόμπι και υιός*. Το οποίο έτσι κι αλλιώς είναι το επόμενο που θα διαβάσουμε.»

Ο πατέρας μου δεν ρώτησε ποτέ –τουλάχιστον όχι για το συγκεκριμένο βιβλίο– κι αισθάνθηκα πραγματικά ανακουφισμένος όταν προχωρήσαμε στον Ντίκενς και τον *Ντόμπι* του, το πρώτο μυθιστόρημα για ενήλικες που θυμάμαι να μου αρέσει πραγματικά. Δεν ήθελα να πω ψέματα στον μπαμπά μου, θα ένιωθα απαίσια αν αναγκαζόμουν να το κάνω,

παρότι είμαι σίγουρος ότι ο κύριος Χάριγκαν δεν θα είχε απολύτως κα-
νένα πρόβλημα μ' αυτό.

Ο κύριος Χάριγκαν ήθελε να του διαβάζω εγώ επειδή τα δικά του μάτια
κουράζονταν εύκολα. Μάλλον δεν με χρειαζόταν για το ξεβοτάνισμα των
λουλουδιών του· νομίζω ότι ο Πιτ Μπόστγουικ, που κούρευε τα περίπου
τέσσερα στρέμματα του γκαζόν του, θα το έκανε μετά χαράς. Και η Έν-
ντα Γκρόγκαν, η οικονόμος του, ευχαρίστως θα ξεσκόνιζε τη μεγάλη
συλλογή του από γυάλινες χιονόμπαλες και πρες παπιέ αντίκες, αυτή
όμως ήταν δική μου δουλειά. Βασικά του άρεσε να με έχει κοντά του.
Μου το είπε για πρώτη και τελευταία φορά λίγο πριν πεθάνει, μέσα μου
όμως το ήξερα εξαρχής. Απλώς δεν ήξερα για ποιον λόγο, κι ούτε και τώ-
ρα είμαι σίγουρος ότι ξέρω.

Μια φορά, καθώς γυρίζαμε από ένα δείπνο στο Marcel's, ο μπαμπάς
με ρώτησε, πολύ απότομα: «Μήπως ο Χάριγκαν σε αγγίζει ποτέ με τρόπο
που δεν σου αρέσει;»

Απείχα χρόνια από τη φάση που θα φύτευε στο πάνω χέιλος μου
η πρώτη υποψία μουστακιού, ήξερα όμως τι με ρωτούσε· για όνομα του
Θεού, τα περί «επικίνδυνων αγνώστων» και «ανάρμοστου αγγίγματος»
τα είχαμε μάθει από την Τρίτη Δημοτικού.

«Εννοείς αν με χουφτώνει; Όχι! Έλεος, μπαμπά, δεν είναι γκέι.»

«Εντάξει. Μη θυμώνεις, Κρέγκστερ. Έπρεπε να ρωτήσω. Γιατί είσαι
εκεί πάνω όλη την ώρα.»

«Αν με χούφτωνε, θα μπορούσε τουλάχιστον να μου στέλνει ξυστά
των δύο δολαρίων», είπα, κι αυτό έκανε τον μπαμπά να γελάσει.

Τριάντα δολάρια την εβδομάδα ήταν πάνω κάτω ό,τι έβγαζα, και ο
μπαμπάς επέμενε να βάζω τα είκοσι τουλάχιστον απ' αυτά στον λογα-
ριασμό για τις σπουδές μου. Πράγμα που έκανα, αν και το θεωρούσα με-
γάλη βλακεία· όταν ακόμα και η εφηβεία φαντάζει αιώνες μακριά, το
κολέγιο θα μπορούσε θαυμάσια να βρίσκεται σε άλλη ζωή. Και πάλι ό-
μως, δέκα δολάρια την εβδομάδα ήταν ολόκληρη περιουσία. Ξόδευα με-
ρικά απ' αυτά σε χάμπουργκερ και μιλκσέικ στην μπάρα του μεσημερια-
νού φαγητού του Χάουις Μάρκετ και τα περισσότερα σε παλιά βιβλία

τσέπης από τα Μεταχειρισμένα Βιβλία Ντάλις στο Γκέιτς Φολς. Τα βιβλία που αγόραζα δεν ήταν δύσκολα, όπως εκείνα που διάβαζα στον κύριο Χάριγκαν (ακόμα και η *Λαίδη Τσάτερλι* ήταν δύσκολη όταν η Κόνστανς και ο Μέλорς δεν άχνιζαν από πάθος). Μου άρεσαν τα αστυνομικά μυθιστορήματα και τα γουέστερν, όπως το *Shoot-out at Gila Bend* και το *Hot Lead Trail*. Το διάβασμα στον κύριο Χάριγκαν ήταν δουλειά. Όχι βαριά, αλλά δουλειά παρ' όλ' αυτά. Ένα βιβλίο όμως όπως το *One Monday We Killed Them All*, του Τζον Ντ. ΜακΝτόναλντ, ήταν ατόφια ευχαρίστηση. Έλεγα στον εαυτό μου ότι έπρεπε να μαζεύω τα λεφτά που δεν πήγαιναν στον λογαριασμό των σπουδών μου για ένα από τα καινούρια κινητά της Apple που είχαν βγει στην αγορά το καλοκαίρι του 2007, αλλά ήταν ακριβά, γύρω στα εξακόσια δολάρια, και με δέκα δολάρια την εβδομάδα θα χρειαζόμουν πάνω από χρόνο για να τα μαζέψω. Κι όταν είσαι έντεκα χρονών (και σε λίγο δώδεκα), ένας χρόνος είναι πάρα πολύς καιρός.

Εξάλλου, εκείνα τα παλιά βιβλία τσέπης με τα πολύχρωμα εξώφυλλά τους με τραβούσαν.

Το πρωί των Χριστουγέννων του 2007, τρία χρόνια αφότου άρχισα να δουλεύω για τον κύριο Χάριγκαν και δύο προτού πεθάνει, υπήρχε μόνο ένα πακέτο για μένα κάτω απ' το δέντρο και ο μπαμπάς μου μου είπε να το αφήσω τελευταίο. Έτσι έκανα, αφήνοντάς τον πρώτα να θαυμάσει με τη δέουσα ευσυνειδησία το γιλέκο με τα λαχούρια, τις παντόφλες και την ξύλινη πίπα που του είχα χαρίσει. Έχοντας ξεμπερδέψει μ' αυτό, έσκισα το περιτύλιγμα του ενός και μοναδικού δώρου μου και τσίριξα κατενθουσιασμένος όταν είδα ότι μου είχε πάρει ακριβώς αυτό που λαχταρούσα: ένα iPhone που έκανε τόσο πολλά διαφορετικά πράγματα, ώστε το τηλέφωνο αυτοκινήτου του πατέρα μου να φαντάζει μπροστά του αντίκα.

Από τότε τα πράγματα έχουν αλλάξει πολύ. Τώρα αντίκα είναι το iPhone που μου είχε χαρίσει ο πατέρας μου τα Χριστούγεννα του 2007, παρωχημένο όσο και η κοινή τηλεφωνική γραμμή των πέντε οικογενειών για την οποία μου είχε μιλήσει όταν ήμουν μικρός. Έγιναν τόσες

αλλαγές στα χρόνια που μεσολάβησαν έκτοτε, τόσες πρόοδοι, κι όλες τόσο γρήγορα. Το χριστουγεννιάτικο iPhone μου είχε μόλις δεκάξι εφαρμογές, όλες προεπιλεγμένες. Η μια απ' αυτές ήταν το YouTube, γιατί εκείνο τον καιρό η Apple και το YouTube ήταν φίλοι (αυτό άλλαξε). Μια άλλη ονομαζόταν SMS, που ήταν μια πρωτόγονη μορφή γραπτών μηνυμάτων (χωρίς εμότικον –μια λέξη που δεν είχε ακόμα εφευρεθεί–, εκτός κι αν τα έφτιαχνες μόνος σου). Υπήρχε μια εφαρμογή για τον καιρό, που συνήθως έπεφτε έξω. Μπορούσες όμως να κάνεις τηλεφωνήματα από κάτι τόσο μικρό που να χωράει στην μπροστινή τσέπη του παντελονιού σου, και το ακόμα καλύτερο ήταν ότι υπήρχε το Safari, που σε συνέδεε με τον έξω κόσμο. Αν είχες μεγαλώσει σε μια κωμόπολη με χωμάτινους δρόμους και χωρίς φανάρια, ο έξω κόσμος ήταν ένα μυστηριώδες και δελεαστικό μέρος, κι εσύ λαχταρούσες να το αγγίξεις μ' έναν τρόπο που η τηλεόραση δεν μπορούσε. Τουλάχιστον εγώ το λαχταρούσα. Όλ' αυτά ήταν κυριολεκτικά στο χέρι σου, με την ευγενική χορηγία της AT&T και του Στιβ Τζομπς.

Υπήρχε και μια άλλη εφαρμογή, που μ' έκανε να σκεφτώ αμέσως τον κύριο Χάριγκαν, ακόμα κι εκείνο το πρώτο πρωί της υπέρτατης αγγαλλίασης. Κάτι πολύ πιο κουλ από το δορυφορικό ραδιόφωνο στο αυτοκίνητό του. Κουλ τουλάχιστον για τύπους όπως εκείνος.

«Ευχαριστώ, μπαμπά», είπα και τον αγκάλιασα. «Ευχαριστώ πάρα πάρα πολύ!»

«Απλώς μην το παραχρησιμοποιείς. Οι χρεώσεις των κλήσεων είναι αστρονομικές, και να ξέρεις ότι θα έχω τον νου μου στους λογαριασμούς.»

«Οι χρεώσεις θα πέσουν», είπα.

Σ' αυτό είχα δίκιο, και ο μπαμπάς δεν με μάλωσε ποτέ για τις χρεώσεις. Έτσι κι αλλιώς δεν είχα και πολλούς για να τους τηλεφωνώ, μου άρεσαν όμως εκείνα τα βίντεο στο YouTube (και του μπαμπά επίσης) και τρελαινόμουνα να συνδέομαι σ' αυτό που τότε αποκαλούσαμε «Παγκόσμιο Ιστό». Μερικές φορές χάζενα άρθρα της *Pravda*, όχι επειδή καταλάβαινα ρώσικα αλλά απλώς επειδή μπορούσα.

Ούτε δύο μήνες αργότερα, γύρισα από το σχολείο, άνοιξα το γραμματοκιβώτιό μας και βρήκα έναν φάκελο με το όνομά μου, γραμμένο με την παλιομοδίτικη καλλιγραφία του κυρίου Χάριγκαν. Ήταν η κάρτα μου για τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου. Πήγα στο σπίτι, άφησα τα σχολικά βιβλία μου στο τραπέζι και την άνοιξα. Η κάρτα δεν ήταν παραστολισμένη ή μελό-αυτό δεν ήταν το στιλ του κυρίου Χάριγκαν. Έδειχνε έναν άντρα με σμόκιν, που κρατούσε το ημίψηλό του στο πλάι καθώς πραγματοποιούσε μια μικρή υπόκλιση μέσα σ' ένα ανθισμένο λιβάδι. Το μήνυμα της Hallmark στη μέσα σελίδα έλεγε: *Να έχεις μια χρονιά γεμάτη αγάπη και φιλία.* Και κάτω απ' αυτό: *Θερμές ευχές από τον κύριο Χάριγκαν.* Ένας άντρας που υποκλίνεται κρατώντας το καπέλο του στο πλάι, μια ωραία ευχή, χωρίς σάλτσες και σιρόπια. Ο κύριος Χάριγκαν προσωποποιημένος. Τώρα που το σκέφτομαι μετά από τόσα χρόνια, μου κάνει εντύπωση που θεωρούσε τη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου αντάξια ευχετήριας κάρτας.

Το 2008, τα ξυστά του ενός δολαρίου Τυχερός Διάβολος αντικαταστάθηκαν από τα Λεφτόδεντρα. Στο μικρό χαρτονένιο δελτίο υπήρχαν έξι έλατα. Αν σε τρία από αυτά έβρισκες αποκάτω το ίδιο ποσό, κέρδιζες αυτά τα χρήματα. Έξυσα τα δέντρα και κοίταξα τι είχα αποκαλύψει. Στην αρχή νόμισα ότι ήταν λάθος ή κάποιου είδους φάρσα, αν και ο κύριος Χάριγκαν δεν ήταν φαρσαδόρος. Κοίταξα ξανά, περνώντας τα δάχτυλά μου πάνω από τους αριθμούς που είχαν αποκαλυφθεί, διώχνοντας τα τρίμματα αυτών που ο πατέρας μου αποκαλούσε (πάντοτε μ' εκείνο το γύρισμα των ματιών) «χώματα του ξυστού». Οι αριθμοί παρέμειναν ίδιοι. Ίσως είχα γελάσει, αυτό δεν το θυμάμαι, σίγουρα όμως τσίριξα. Τσίριξα από χαρά.

Τράβηξα το καινούριο κινητό μου απ' την τσέπη μου (δεν αποχωρίζομαι αυτό το τηλέφωνο ούτε στον ύπνο μου) και τηλεφώνησα στην Τρακτέρ Παρμελό. Βγήκε η Ντενίζ, η ρεσεψιονίστ, κι όταν άκουσε πόσο λαχανιασμένος ήμουν, με ρώτησε τι είχα πάθει.

«Τίποτα, τίποτα», είπα, «αλλά πρέπει να μιλήσω αμέσως στον μπαμπά μου».

«Εντάξει, περίμενε μισό λεπτό.» Κι έπειτα: «Ακούγεσαι σαν να τηλεφωνείς από το φεγγάρι, Κρεγκ.»

«Από το κινητό μου παίρνω.» Θεέ μου, πόσο μου άρεσε να το λέω αυτό.

Η Ντενίζ ξεφύσησε. «Αυτά τα μαραφέτια είναι γεμάτα ραδιενέργεια. Ποτέ μου δεν θα αγοράζα κινητό. Περίμενε.»

Και ο μπαμπάς μου με ρώτησε τι είχα πάθει, πράγμα λογικό, αφού δεν του τηλεφωνούσα ποτέ στη δουλειά –ούτε καν τη μέρα που το σχολικό είχε φύγει χωρίς εμένα.

«Πήρα το ξυστό για του Αγίου Βαλεντίνου από τον κύριο Χάριγκαν, μπαμπά...»

«Αν μου τηλεφωνείς για να μου πεις ότι κέρδισες δέκα δολάρια, θα μπορούσες να περιμένεις μέχρι να...»

«Όχι, μπαμπά, είναι το μεγάλο έπαθλο!» Και για τα ξυστά του ενός δολαρίου εκείνη την εποχή ήταν πράγματι το μεγάλο έπαθλο. «*Κέρδισα τρεις χιλιάδες δολάρια!*»

Σιωπή από την άλλη άκρη της γραμμής. Σκέφτηκα ότι ίσως η σύνδεση να είχε διακοπεί. Εκείνο τον καιρό τα κινητά, ακόμα και τα καινούρια, διέκοπταν όλη την ώρα τις κλήσεις. Η Ma Bell δεν ήταν πάντα η καλύτερη μαμά.²

«Μ' ακούς, μπαμπά;»

«Σ' ακούω. Είσαι σίγουρος;»

«Ναι! Το κοιτάζω αυτή τη στιγμή! Έπιασα τρία των τριών χιλιάδων! Ένα στην πάνω σειρά και δύο στην κάτω!»

Άλλη μία μεγάλη παύση κι έπειτα άκουσα τον πατέρα μου να λέει σε κάποιον: «*Νομίζω ότι ο γιος μου κέρδισε λεφτά.*» Την επόμενη στιγμή μιλούσε και πάλι σ' εμένα. «Κρύψ' το κάπου μέχρι να γυρίσω σπίτι.»

«Πού;»

«Μήπως στο βάζο με τη ζάχαρη στην αποθήκη τροφίμων;»

«Ναι», είπα. «Ναι, εντάξει.»

«Είσαι σίγουρος, Κρεγκ; Δεν θέλω ν' απογοητευτείς, οπότε τσέκαρέ το ξανά.»

² Σ.τ.Μ.: Ma Bell (Μαμά Μπελ) ήταν το χαϊδευτικό της Bell Systems, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεφωνίας εκείνη την εποχή στις ΗΠΑ και προδρόμου της AT&T.

Το έκανα, πεπεισμένος για κάποιο λόγο ότι οι αμφιβολίες του μπαμπά μου θα άλλαζαν αυτό που είχα δει· τουλάχιστον το ένα απ' αυτά τα 3.000 δολάρια τώρα θα ήταν κάτι άλλο. Αλλά ήταν ίδια.

Του το είπα και γέλασε. «Ε, τότε, συγχαρητήρια. Απόψε τρώμε στο Marcel's και κερνάς εσύ.»

Αυτό έκανε *εμένα* να γελάσω. Δεν θυμάμαι να είχα νιώσει άλλη φορά τέτοια ατόφια χαρά. Έπρεπε να τη μοιραστώ και με κάποιον άλλον, κι έτσι τηλεφώνησα στον κύριο Χάριγκαν, που, σαν καλός λουδίτης, απάντησε στο οπισθοδρομικό σταθερό του.

«Ευχαριστώ για την κάρτα, κύριε Χάριγκαν! Κι ευχαριστώ για το ξυστό! Μόλις το...»

«Απ' αυτό το καινούριο μαραφέτι σου μου τηλεφωνείς;» με ρώτησε. «Μάλλον, γιατί ίσα που σ' ακούω. Λες και με παίρνεις απ' το φεγγάρι ακούγεσαι.»

«Κύριε Χάριγκαν, κέρδισα το μεγάλο έπαθλο! Κέρδισα τρεις χιλιάδες δολάρια! Σας ευχαριστώ πάρα πάρα πολύ!»

Ακολούθησε μια παύση, αλλά όχι τόσο μεγάλη όσο του πατέρα μου, κι όταν ο κύριος Χάριγκαν ξαναμίλησε, δεν με ρώτησε αν ήμουν σίγουρος. Αυτή την ευγένεια την είχε. «Στάθηκες τυχερός», είπε. «Συγχαρητήρια.»

«Ευχαριστώ!»

«Παρακαλώ, αλλά πραγματικά δεν χρειάζεται να μ' ευχαριστείς. Με το πάκο τ' αγοράζω αυτά τα ξυστά. Τα στέλνω σε φίλους και σε επαγγελματικούς γνωστούς μου εν είδει... χμ... εν είδει καρτ βιζίτ, θα μπορούσε κανείς να πει. Το κάνω χρόνια τώρα. Ε, αργά ή γρήγορα κάποιο θα έβγαινε τυχερό.»

«Ο μπαμπάς θα με αναγκάσει να βάλω τα περισσότερα στην τράπεζα. Δεν πειράζει. Τουλάχιστον αυτά τα λεφτά θα είναι μια καλή ένεση για τον αποταμιευτικό λογαριασμό μου.»

«Δώσ' τα σ' εμένα, αν θέλεις», είπε ο κύριος Χάριγκαν. «Άσε με να τα επενδύσω για λογαριασμό σου. Νομίζω ότι μπορώ να εγγυηθώ καλύτερη απόδοση από το τραπεζικό επιτόκιο.» Κι έπειτα, περισσότερο μονολογώντας παρά μιλώντας σ' εμένα: «Άσε με να τα βάλω σε κάτι πολύ α-

σφαλές. Αυτή η χρονιά δεν θα 'ναι καλή για τις αγορές. Βλέπω σύννεφα στον ορίζοντα.»

«Βέβαια!» Το ξανασκέφτηκα. «Ή μάλλον το πιο πιθανό. Πρώτα πρέπει να μιλήσω με τον μπαμπά μου.»

«Φυσικά. Αυτό είναι το σωστό. Πες του ότι είμαι επίσης πρόθυμος να εγγυηθώ το κεφάλαιο. Θα έρθεις μετά να μου διαβάσεις όπως κανονίσαμε; Ή θα παρατήσεις τη δουλειά τώρα που έκανες την τύχη σου;»

«Ναι, εννοείται ότι θα έρθω, μόνο που θα πρέπει να είμαι σπίτι όταν γυρίσει ο μπαμπάς. Κανονίσαμε να πάμε να φάμε έξω.» Έκανα μια παύση. «Θέλετε να έρθετε κι εσείς;»

«Όχι απόψε», είπε, χωρίς δισταγμό. «Όλ' αυτά, ξέρεις, θα μπορούσες να μου τα πεις από κοντά, αφού έτσι κι αλλιώς θα έρθεις. Τρελαίνεσαι όμως να χρησιμοποιείς το γκατζετάκι σου, ε;» Δεν περίμενε να του απαντήσω σ' αυτό· δεν χρειαζόταν απάντηση. «Τι θα έλεγες να επενδύσεις τον μικρό μποναμά σου σε μετοχές της Apple; Πιστεύω ότι αυτή η εταιρεία έχει μεγάλο μέλλον. Μαθαίνω ότι το iPhone θα θάψει το BlackBerry. Αν μου επιτρέψεις το λογοπαίγνιο.³ Τέλος πάντων, μη μου απαντήσεις ακόμα. Συζήτησέ το πρώτα με τον πατέρα σου.»

«Θα το κάνω», είπα. «Έρχομαι αμέσως, κύριε Χάριγκαν. Θα τρέξω και σε δύο λεπτά θα είμαι εκεί.»

«Υπέροχο πράγμα τα νιάτα», αποκρίθηκε ο κύριος Χάριγκαν. «Μεγάλο κρίμα που σπαταλιέται στα παιδιά.»

«Ε;»

«Το είπαν πολλοί, ο Σο όμως το είπε καλύτερα απ' όλους. Άσ' το, δεν πειράζει. Τρέξε. Τρέξε σαν τον δαίμονα, γιατί οι δαίμονες του Ντίκενς μας περιμένουν.»

Έτρεξα τα τετρακόσια μέτρα ως το σπίτι του κυρίου Χάριγκαν, αλλά επέστρεψα στο δικό μου περπατώντας, και στη διαδρομή μου ήρθε μια ιδέα. Ένας τρόπος για να ευχαριστήσω τον ευεργέτη μου, μολονότι μου

³ Σ.τ.Μ.: Αμετάφραστο στα ελληνικά λογοπαίγνιο με τα ομόηχα *berry* (μούρο) και *bury* (θάβω).

Οι άνθρωποι της δημοσιογραφίας έχουν ένα ρητό: “Μια είδηση θα γίνει θέμα μόνο αν μυρίζει αίμα” –και μια βόμβα στο Γυμνάσιο Άλμπερτ Μακρέντι είναι εγγυημένο ότι θα γίνει πρώτο θέμα σε κάθε έκτακτο δελτίο ειδήσεων. Έτσι αρχίζει το *Μόνο αν μυρίζει αίμα*, η αυτοτελής συνέχεια του best seller *The Outsider (Ο ξένος)*, με κεντρική ηρωίδα την ασύγκριτη Χόλι Γκίμπνι στην πρώτη πρωταγωνιστική της υπόθεση.

Δίπλα στο *Μόνο αν μυρίζει αίμα* φιγουράρουν επάξια άλλα τρία υπέροχα, μακροσκελή διηγήματα αυτού του «απίστευτα πολυτάλαντου και ευέλικτου συγγραφέα» (κατά τους *Sunday Times*).

Στο *Τηλέφωνο του κυρίου Χάριγκαν*, η φιλία ενός εφήβου και ενός ηλικιωμένου αποκτά μια απροσδόκητη μετά θάνατον τροπή, *Η ζωή του Τσακ* είναι η συγκινητική ανασκόπηση μιας ζωής που προβάλλεται από το τέλος προς την αρχή και, στον *Αρουραίο*, ένας συγγραφέας σε αδιέξοδο αναγκάζεται να έρθει αντιμέτωπος με τη σκοτεινή πλευρά της φιλοδοξίας.

Αυτές οι τέσσερις εκπληκτικές νουβέλες αποκαλύπτουν για μία ακόμα φορά το ασύλληπτο συγγραφικό εύρος του Κινγκ, καθώς και την ικανότητά του να ελίσσεται σε όλες τις λογοτεχνικές φόρμες, δημιουργώντας έργα γεμάτα χιούμορ, φρίκη και ασύγκριτη αγωνία. Επίσης, το σημείωμα του συγγραφέα μάς δίνει πολύτιμες πληροφορίες για την πηγή έμπνευσης κάθε ιστορίας.
